

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/121/2019
Identifikačné číslo spisu: 5019200043
Dátum vydania rozhodnutia: 26.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5019200043.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobkyne: J. R. A., narodená XX. H. XXXX, bytom v J., Ľ. K. Č. X/X, právne zast.: JUDr. Tomášom Suchým, advokátom a konateľom Counsel s. r. o., so sídlom v Banskej Bystrici, Horná č. 13, IČO: 47 234 148, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného zo 07. septembra 2018, Číslo: UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2018/10467/LM, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 01. októbra 2019, č.k. 29Sa/3/2019-63, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 01. októbra 2019, č.k. 29Sa/3/2019-63 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 01. októbra 2019, č.k. 29Sa/3/2019-63 postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného zo 07. septembra 2018, Číslo: UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2018/10467/LM, ktorým žalovaný ako odvolací správny orgán postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v rozhodnom znení (ďalej len „Správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 13. júna 2018, Číslo: BB2/OHN_NVAŠSD/HN/SOC/2018/22848-12. Týmto rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 7 ods. 4 písm. a/ zákona č. 571/2009 Z.z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 571/2009 Z.z.“) odňal žalobkyňi rodičovský príspevok od 01. júla 2018 v sume 214,70 eur.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného preskúmal v intenciách § 46, § 47 ods. 3 Správneho poriadku, § 3 ods. 1 písm. a/, § 3 ods. 2 písm. b/, § 7 ods. 4 písm. a/ zákona č. 571/2009 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP

upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v prípade rozhodnutia žalovaného vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia ide o vadu spočívajúcu v nepreskúmateľnosti jeho rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Odôvodnenie správneho rozhodnutia okrem opisu skutkových zistení má obsahovať rozbor jednotlivých dôkazov a ostatných podkladov pre rozhodnutie, reakciu na pripomienky a návrhy účastníkov konania na ich vyjadrenia k podkladom rozhodnutia a závery o tom, ktoré skutočnosti správny orgán považuje za nepochybne zistené ako posúdil správny orgán ich právny význam a zdôvodnenie použitia právnej normy. Právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia je obsiahnuté v článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Je súčasťou práva na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V tejto súvislosti poukázal na závery plynúce z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. SŽ/73/01, v zmysle ktorých odvolací orgán sa musí v rozhodnutí vysporiadať so všetkými námietkami uvedenými v odvolaní.

4. Podľa názoru súdu v rozhodnutí správneho orgánu prvého stupňa, pričom žalovaný tento nedostatok neodstránil, absentuje tá časť odôvodnenia, ktorá by venovala pozornosť porovnaniu stavu (skutkového), za akého bol u maloletej Q. konštatovaný dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci si osobitnú starostlivosť a aktuálne zisteného skutkového stavu, ktoré by s poukazom na konkrétne kritéria diagnózy F-98 zahrnutej v Kapitole V, prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“), pre ktorú bol uznaný dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav maloletej na základe lekárskeho posudku z 30. júna 2017 odôvodňovali jednoznačný záver, že maloletá už nenapĺňa zákonom predpokladané kritéria. Krajský súd uvádzal, že žalovaný odkazuje na závery lekárskeho posudku s tým, že maloletá nemá lekárom diagnostikované a potvrdené žiadne ochorenie a stav, ktorý by si vyžadoval osobitnú starostlivosť s tým, že hoci nemožno namietat proti odkazu žalovaného v odôvodnení svojho rozhodnutia na lekárskeho posudok, ktorý možno považovať za súčasť odôvodnenia rozhodnutia žalovaného, ani lekárskeho posudok takúto zásadnú okolnosť pre odňatie rodičovského príspevku neosvetľuje. Žalobkyni musí byť zrejmé, z akých úvah vychádzal správny orgán pri závere o tom, že maloletá už netrpí diagnózou F-98, ktorá bola dôvodom pre uznanie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu vyžadujúceho si osobitnú starostlivosť maloletej Q.. Prvým predpokladom riadneho odôvodnenia rozhodnutia žalovaného (respektíve samotného lekárskeho posudku, ktorý bol podkladom rozhodnutia) bolo teda zhodnotenie kritérií diagnózy F-98 podľa prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. pri ich aplikácii na súčasný zdravotný stav maloletej tak, aby bolo účastníkovi zrejmé, ktoré z kritérií a z akého dôvodu jej dieťa už nespĺňa a aby mohol byť záver správneho orgánu, respektíve lekárskeho posudku súdom preskúmateľný z hľadiska dostatočne presvedčivých, logických a neprotirečivých argumentov potrebných k záveru o absencii podmienok pre ďalšiu výplatu rodičovského príspevku.

5. Krajský súd ďalej považoval za potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa v podanom odvolaní voči rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa obsiahla relevantné námietky z hľadiska aplikovaných právnych noriem, t.j. najmä z hľadiska určujúcich kritérií pre posúdenie, že maloletá si vyžaduje osobitnú starostlivosť v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 571/2009 Z.z. v spojení s ustanoveniami Kapitoly V, prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z., keď uvádza a podrobne zdôvodňuje, prečo maloletá Q. naďalej vyžaduje individuálny prístup, ktorý zdôvodňuje zvýšenou mierou nebezpečenstva (maloletá nie je schopná adekvátne reagovať na upozornenie v prípade nebezpečenstva), nedostatočným začlenením do kolektívu (maloletá nedokáže porozumieť pravidlám a inštrukciám) a pod. Podľa Kapitoly V prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, dozor pre poruchy správania a asistenciu pri doprave, prípravu stravy a kontrolu pri dennej hygiene a toalete, osobitný prístup pri poruchách správania, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, a najmä náročný individuálny prístup. S ohľadom na posledné označené kritérium nemožno námietky žalobkyne obsiahnuté v odvolaní považovať za irelevantné (ako to tvrdil žalovaný). Naopak odvolacie námietky žalobkyne podľa názoru súdu boli relevantné z hľadiska právneho posúdenia veci. Z uvedených dôvodov preto bolo povinnosťou žalovaného s označenými odvolacími

námietkami sa dôsledne vysporiadať. Žalovaný však námietky odvolateľky najmä napríklad ohľadne zvýšenej miery nebezpečenstva, respektíve nedostatočného začlenenia do kolektívu označil za irelevantné, nemajúce vplyv vo veci samej.

6. Rovnako dal do pozornosti, že v lekárskom posudku z 03. septembra 2018, ktorý bol podkladom rozhodnutia žalovaného, nie sú vyhodnotené všetky závery z psychologického vyšetrenia, okrem iného napríklad záver o tom, že podľa celkových výsledkov psychologického vyšetrenia maloletá Q. aj v súčasnosti potrebuje v nadštandardnej miere individuálnu starostlivosť rodiča. Rovnako nie sú vyhodnotené v lekárskom posudku všetky závery z logopedického vyšetrenia J.. M. J., ktorá v záveroch konštatuje narušený vývin reči z deficitmi v oblasti porozumenia vo vzťahu k dĺžke vety a porozumenia viac vetného prehovoru, deficity v orálnej a verbálnej praxi. Pre presvedčivosť lekárskeho posudku žalovaného z 03. septembra 2018 bolo potrebné, aby aj dané závery boli obsiahnuté v rámci popisu odborných nálezov a aby sa s nimi posudkový lekár presvedčivo vysporiadal. Tiež poznamenal, že nie je postačujúce, aby správny orgán bez ďalšieho formálne, či nekriticky prevzal nedostatočne zdôvodnený záver, ku ktorému posudkový lekár pri svojom hodnotení dospel, ale je potrebné, aby správny orgán náležite dbal na dostatočné, jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a úplné zdôvodnenie, ako aj uvedenie konkrétnych odborných argumentov, na základe ktorých bol odborný lekársky záver vyvodený v nadväznosti na jednotlivé odvolacie námietky. Je vecou správneho orgánu vyžadovať od posudkového lekára, aby odborný posudok, ktorý je podkladom pre jeho ďalšie rozhodovanie bol po obsahovej stránke (aj v nadväznosti na odvolacie námietky) náležite vyčerpávajúci a bol tak relevantným podkladom pre vyvodenie právnych záverov samotného správneho orgánu. Záver posudkového lekára z 03. septembra 2018, podľa ktorého maloletá nemá dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci si osobitnú starostlivosť, nie je podľa názoru súdu odôvodnený dostatočne, presvedčivo.

7. Vzhľadom na uvedené, krajský súd podľa § 191 ods. 1 písm. d/ SSP pristúpil k zrušeniu rozhodnutia žalovaného z dôvodu založenom na jeho nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov.

8. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 175 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a žalobkyni, ktorá v konaní mala plný úspech, priznal právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania voči žalovanému.

II.

9. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

10. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

11. S právnym názorom krajského súdu sa nestotožnil, vyjadrenie posudkového lekára spočívajúce v konštatovaní cit.: „ (...) za ostatný rok sa verbálna komunikácia dieťaťa s okolím výrazne zlepšila, navštevuje MŠ s výukou anglického jazyka, používa dvoj a viacslonné vety.“ považoval za síce stručné, avšak jasné a zrozumiteľné. Poukázal na to, že na konanie o rodičovskom príspevku sa vzťahuje Správny poriadok, vrátane § 34 ods. 3, podľa ktorého je povinnosťou účastníka konania predložiť dôkazy pre svoje tvrdenie. Takýto dôkaz však žalobkyňa nepredložila, naopak v žalobkyňou predloženej logopedickej správe J.. M. J. z 21. mája 2018 je v závere uvedená diagnóza R 47.8 - Iná a bližšie neurčená porucha reči. Predmetná diagnóza sa v prílohe č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. nenachádza, t.j. nebola zaradená medzi choroby a stavy, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť. Žalobkyňa splnila podmienky nároku na rodičovský príspevok na základe posudku o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa v predchádzajúcom posudzovanom období do 30. júna 2018 pre zistené ochorenie dieťaťa F 98.8 zaradené do Kapitoly V - Duševné poruchy a poruchy správania podľa prílohy č. 2, avšak diagnóza R 47.8 - Špecifické vývinové poruchy reči a jazyka nebola zaradená medzi choroby a stavy, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z.

12. K záveru krajského súdu, že žalovaný sa nevysporiadal so všetkými relevantnými námietkami (najmä

ohľadne zvýšenia miery nebezpečenstva, respektíve nedostatočného začlenenia do kolektívu), žalovaný uviedol, že tieto námietky sú v konaní o nároku na rodičovský príspevok pri starostlivosti o dieťa do šiestich rokov veku dieťaťa, ktoré má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci osobitnú starostlivosť, irelevantné a nemajú vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Poukázal na § 3 ods. 1, § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 571/2009 Z.z. v spojení s § 5 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení, podľa ktorého cit.: „Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe osobitného predpisu,13) ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy trvajú viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo je predpoklad, že budú trvať viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.“ Prílohou osobitného predpisu, na ktorú odkazuje toto ustanovenie je príloha č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z., ktorá vymedzuje choroby a stavy, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť. Žalovaný ďalej poukázal na § 9 zákona č. 571/2009 Z.z., v zmysle ktorého je oprávnená osoba povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na rodičovský príspevok, na jeho výšku a na jeho výplatu a do ôsmich dní oznámiť platiteľovi zmeny týchto skutočností. Záverom dodal, že nie každý nepriaznivý zdravotný stav možno automaticky chápať ako vyžadujúci si osobitnú starostlivosť. V prílohe č. 2 sú osobitne pre skupiny medicínskych diagnóz patriacich do príslušnej (spoločnej) kapitoly stanovené charakteristiky určujúce špecifické požiadavky na stupeň (druh, kvalitu, rozsah či štádium) postihnutia. Až po zistení prítomnosti atribútov závažnosti určených pre jednotlivé kapitoly príslušnej prílohy možno to ktoré ochorenie či stav kvalifikovať ako vyžadujúce, respektíve nevyžadujúce si osobitnú starostlivosť. Na základe správ doložených žalobkyňou bola posudkovým lekárom žalovaného stanovená diagnóza dieťaťa R 47.8, t.j. ochorenie, ktoré sa v prílohe č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. nenachádza.

13. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

14. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadrila podaním z 22. novembra 2019.

15. Plne sa stotožnil so závermi, ku ktorým dospel vo svojom rozsudku krajský súd. Uviedol, že ťažiskovým problémom rozhodnutia žalovaného je to, že žalovaný založil svoje rozhodnutie na záveroch, ktoré vytrhol z celkového kontextu jednotlivých lekárskeho posudkov a vybral z nich len tie časti, ktoré mu prišli vhod. Správny orgán má vyhodnotiť konkrétny listinný dôkaz ako celok a vysporiadať sa s ním ako s celkom a nie si vybrať len niektoré časti z neho, ktoré sa mu hodia a na týchto záveroch potom založiť svoje rozhodnutie. Takéto hodnotenie dôkazov nie je vyjadrením zásady voľného hodnotenia dôkazov, ale vyjadrením svojvoľne správneho orgánu. Takéto rozhodnutie správneho orgánu nemôže byť za žiadnych okolností zákonným rozhodnutím.

16. Žalovaným namietané nepredloženie relevantných dôkazov žalobkyňa považovala za zmätočné, keď žalovaný výslovne uviedol, že lekár prvostupňového a druhostupňového správneho orgánu vychádza z odborných lekárskeho nálezov, ktoré občan predkladá k žiadosti o posúdenie zdravotného stavu dieťaťa na účely posúdenia nároku na rodičovský príspevok. Je teda zrejmé, že žalobkyňa doložila k žiadosti všetky dôkazy preukazujúce zdravotný stav dieťaťa s tým, že žalovaný si z vlastnej iniciatívy nežadovávajú a nevykonával dôkaz, ktorý by preukazoval dôvodnosť odňatia rodičovského príspevku. V tomto smere poukázala na zásadu materiálnej pravdy a povinnosť správneho orgánu zistiť úplne a presne skutočný stav veci.

17. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného ako nedôvodnú zamietol.

IV.

18. Vyjadrenie žalobkyne bolo doručené žalovanému na vedomie dňa 26. novembra 2019.

V.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalovaného je dôvodná.

20. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

22. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

23. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

24. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

25. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zrušil rozhodnutie žalovaného zo 07. septembra 2018, Číslo: UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2018/10467/LM, ktorým žalovaný ako odvolací správny orgán postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 13. júna 2018, Číslo: BB2/OHN_NVAŠSD/HN/SOC/2018/22848-12. Týmto rozhodnutím prvostupňový správny orgán postupom podľa § 7 ods. 4 písm. a/ zákona č. 571/2009 Z.z. odňal žalobkyňi rodičovský príspevok od 01. júla 2018 v sume 214,70 eur.

26. Zákon č. 571/2009 Z.z. upravuje poskytovanie rodičovského príspevku (§ 1 ods. 1).

27. Rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa (§ 1 ods. 2 zákona č. 571/2009 Z.z.).

28. Podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 571/2009 Z.z., oprávnená osoba má nárok na rodičovský príspevok, ak zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa.

29. Podľa § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 571/2009 Z.z., dieťaťom podľa odseku 1 písm. a/ je dieťa do šiestich rokov veku, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav 5); [§ 5 a 6 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 600/2003 Z.z.“; pozn.)].

30. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z.z., dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe osobitného predpisu 13) [Príloha č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení; pozn.], ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy trvajú viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo je predpoklad, že budú trvať viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.

31. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z.z., príslušný orgán na posudzovanie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny¹⁴⁾ (ďalej len „platiteľ“) podľa miesta trvalého pobytu¹⁵⁾ alebo prechodného pobytu¹⁶⁾ oprávnenej osoby.
32. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 600/2003 Z.z., posudok o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa vydá platiteľ na základe písomnej žiadosti oprávnenej osoby alebo žiadosti podanej elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom oprávnenou osobou.
33. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 600/2003 Z.z., platiteľ opätovne posudzuje dlhodobý zdravotný stav dieťaťa podľa potreby, individuálne podľa charakteru choroby a stavu.
34. Podľa § 8 ods. 7 zákona č. 571/2009 Z.z., na konanie o rodičovskom príspevku sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 27) okrem § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.
35. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.
36. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.
37. Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku, podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.
38. Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.
39. Podľa § 34 ods. 2 Správneho poriadku, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.
40. Podľa § 34 ods. 3 Správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.
41. Podľa § 34 ods. 4 Správneho poriadku, vykonávanie dôkazov patrí správne orgánu.
42. Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.
43. Najvyšší súd z obsahu súdneho, ako aj pripojeného administratívneho spisu mal preukázané, že
- žalobkyňa na predpísanom tlačive dňa 21. júna 2017 požiadala o posúdenie zdravotného stavu na účely štátnych sociálnych dávok (tu rodičovského príspevku),
 - v súvislosti s uvedenou žiadosťou bol dňa 30. júna 2017 pod číslom BB2/2017/28532 vyhotovený lekárske posudok o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa so záverom, že dieťa má ochorenie uvedené v Kapitole V, F 98 prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. s tým, že dieťa má dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci osobitnú starostlivosť [podklad predmetného posudku tvorila správa z logopedického vyšetrenia z 29. mája 2017 - J.. M. J. a správa zo psychologického vyšetrenia z 31. mája 2017 - J.. P. U.],
 - predmetný posudok bol platný od 30. júna 2017 do 30. júna 2018,
 - na účely ďalšieho poskytovania rodičovského príspevku, ktoré bolo viazané do 30. júna 2018 prvostupňový správny orgán listom z 09. mája 2018 vyzval žalobkyňu o predloženie aktuálnych

odborných lekárskejších vyšetrení (psychologické a logopedické),
- žalobkyňa na základe výzvy do konania doložila správa zo psychologického vyšetrenia z 23. mája 2018 (J.. P. U.) a z logopedického vyšetrenia z 21. mája 2018 (J.. M. J.),
- následne posudkový lekár prvostupňového správneho orgánu dňa 06. júna 2018 pod číslom BB2/2018/22985 vyhotovil lekárskejší posudok so záverom, že dieťa už nemá ochorenie uvedené v prílohe č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z., nemá dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci osobitnú starostlivosť, dieťa už nevyžaduje osobitnú starostlivosť, pretože došlo k výraznému zlepšeniu slovnej zásoby a tým aj komunikácie, psychický vývoj okrem rečového vývinu hodnotil psycholog celkovo v norme, dieťa potrebuje starostlivosť rodičov ako každé iné dieťa v danom veku. Záverečnú diagnózu ustálil na R 47.8 - Špecifické vývinové poruchy reči a jazyka,
- predmetný lekárskejší posudok bol podkladom pre vydanie prvostupňového správneho rozhodnutia z 13. júna 2018, Číslo: BB2/OHN_NVAŠSD/HN/SOC/2018/22848-12 o odňatí rodičovského príspevku,
- na odvolanie žalobkyne posudkový lekár prvostupňového správneho orgánu vo vyhotovenom dodatku k posudku z 27. júla 2018 zotrval na pôvodných záveroch, dodal, že dieťa je bez liečby, bez potreby 24 hodinového dohľadu, neohrozuje seba ani svoje okolie, chodí do škôlky, potrebuje starostlivosť ako každé iné dieťa v jeho veku, a teda dôvod na zmenu posudkového záveru uvedeného v lekárskejšom posudku zo 06. júna 2018 nebol daný,
- na úrovni odvolacej, posudkový lekár žalovaného dňa 03. septembra 2018 pod číslom UPS/US1/SSVOPPKPC/BEZ/2018/10513 vyhotovil lekárskejší posudok s tým, že dospel k totožnému záveru ako posudkový lekár prvostupňového správneho orgánu. U maloletého dieťaťa sa za ostatný rok verbálna komunikácia s okolím výrazne zlepšila, navštevuje MŠ s výukou anglického jazyka, používa dvoj a viacsovné vety. Záverečnú diagnózu ustálil na R 74.8 (po správnosti R 47.8; pozn. súdu) - Špecifické vývinové poruchy reči a jazyka,
- predmetný lekárskejší posudok bol podkladom pre vydanie správnu žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného zo 07. septembra 2018, Číslo: UPS/US1/SSVOPHNSSD1/SOC/2018/10467/LM, ktorým žalovaný ako odvolací správny orgán zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie z 13. júna 2018, Číslo: BB2/OHN_NVAŠSD/HN/SOC/2018/22848-12.

44. Najvyšší súd po vyhodnotení námietok uvedených v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojených administratívnych spisov konštatuje, že je dôvod na zrušenie a vrátenie veci krajskému súdu.

45. Najvyšší súd v prvom rade uvádza, že oprávnená osoba má nárok na rodičovský príspevok, ak zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa s tým, že dieťaťom na účely tohto konania sa rozumie dieťa do šiestich rokov veku, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav. Za dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je potrebné považovať v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona č. 600/2003 Z.z. chorobu a stav uvedenú v prílohe č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z., ktorá podľa poznatkov lekárskej vedy trvá viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo je predpoklad, že bude trvať viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a súčasne táto choroba a stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.

46. V predmetnej veci relevantný podklad pre vydanie lekárskejšo posudku (ktorý je následne podkladom pre vydanie správneho rozhodnutia) predstavujú lekárske nálezy, na predloženie ktorých bola žalobkyňa riadne vyzvaná listom z 09. mája 2018. Posudkový lekár následne z týchto lekárskejších nálezov pri ustáľovaní svojich záverov rozhodných pre účely konkrétneho typu štátnej sociálnej dávky vychádza. V tomto zmysle najvyšší súd poukazuje na to, že žalobkyňa v priebehu správneho konania bola povinná správnejšmu orgánu predložiť príslušné listiny (lekárske nálezy) odôvodňujúce vznik, respektíve trvanie nároku na príslušnú štátnu sociálnu dávku - rodičovský príspevok. Žalobkyňa do konania doložila dva lekárske nálezy - jeden zo psychologického vyšetrenia z 23. mája 2018 (J.. P. U.) a druhý z logopedického vyšetrenia z 21. mája 2018 (J.. M. J.). Z posledne zmieňovaného lekárskejšo nálezu vyplýva, že u dieťaťa bola stanovená diagnóza - narušený vývin reči s deficitmi v oblasti porozumenia vo vzťahu k dĺžke vety a porozumenia viac vetného prehovoru deficity v orálnej a verbálnej praxi s tým, že táto diagnóza bola zo strany klinického psychológa podriadená pod položku R 47.8 - Iná a bližšie neurčená porucha reči, t.j. ochorenie, ktoré sa v prílohe č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. nenachádza. Za

tohto stavu potom posudkový lekár nemal dôvod sa s kritériami uvádzanými pod Kapitoulou V (Duševné poruchy a poruchy správania, F00-F99) prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. osobitne vysporadúvať, nakoľko ako už súd uviedol, v predmetnej veci bola stanovená diagnóza pod číslom R 47.8. Ak teda takáto diagnóza nie je upravená v prílohe č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z., potom ani nejestvujú kritéria, na ktoré by bolo nutné vziať zreteľ. Uvedený lekársky nález doložila do konania samotná žalobkyňa, posudkový lekár z neho vychádzal. Stanovenú diagnózu R 47.8 možno považovať za nespornú; žalobkyňa túto skutočnosť v podanej žalobe nenamietala. Navyše z uvedeného lekárskeho nálezu nevyplýva potreba osobitnej starostlivosti, tak ako to uvádza v podanej žalobe žalobkyňa. Rovnako neobstojí tvrdenie krajského súdu, že v odôvodnení rozhodnutia správnych orgánov absentuje tá časť odôvodnenia, ktorá by venovala pozornosť porovnaniu stavu (skutkového), za akého bol u maloletého dieťaťa konštatovaný dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci si osobitnú starostlivosť a aktuálne zisteného skutkového stavu, ktoré by s poukazom na konkrétne kritériá diagnózy F-98 zahrnutej v Kapitole V, prílohy č. 2 k zákonu č. 461/2003 Z.z. odôvodňovali jednoznačný záver, že maloleté dieťa už nenaplnia zákonom predpokladané kritériá. Podľa názoru najvyššieho súdu stanovená diagnóza F98 bola predmetom predchádzajúceho konania. V tu aktuálne prejednávanom prípade sa jedná o diagnózu klasifikovanú pod kódom R 47.8, ktorá bola určená bez akýchkoľvek pochybností a vyplývala z lekárskeho nálezu, ktorý sama žalobkyňa do konania doložila a na závery ktorého viackrát aj v správnom súdnom konaní odkazovala.

47. Najvyšší súd ďalej uvádza, že príslušným orgánom na posudzovanie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby s tým, že konkrétne je toto posudzovanie zverené posudkovým lekárom, ktorí na základe predložených odborných lekárskeho nálezov vyhodnotili, že na strane maloletého dieťaťa nie je daný dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci osobitnú starostlivosť. Najvyšší súd ďalej zdôrazňuje, že nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre ustálenie záveru o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave vyžadujúcim si osobitnú starostlivosť, musí rovnako ako správne orgány vychádzať z lekárskeho posudkov, vo vzťahu ku ktorým posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o konkrétnu dávku štátnej sociálnej podpory - tu rodičovského príspevku. Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky objasňujú závery o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave vyžadujúcim si osobitnú starostlivosť. Najvyšší súd dospel k záveru, že u žalobkyne za tohto stavu nie sú splnené podmienky pre vyhovie jej žiadosti o rodičovský príspevok. Má za to, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými relevantnými skutočnosťami, z obsahu posudkov je zrejma ich úvaha, na základe ktorej dospeli k uvedenému záveru. Žalobkyňou do konania doložené lekárske nálezy vyššie uvedené a posudkovými lekármi ustálené závery len potvrdzujú (predovšetkým lekárska správa z 21. mája 2018, v ktorej bola určená diagnóza klasifikovaná pod označením R 47.8 - Iná a bližšie neurčená porucha reči). V predmetnej lekárskej správe klinický logopéd konštatoval v súčasnosti zlepšenú spoluprácu dieťaťa, dieťa rozumie už celej škále príkazov v známych opakujúcich sa situáciách, aj ich sama adekvátne použije, problémy s porozumením pretrvávajú vo vzťahu k dĺžke vety, syntaktickej štruktúre a pri porozumení viac vetného prehovoru, výraznejšie sa rozvinula aktívna slovná zásoba s prevahou podstatných mien, ťažkosti s opakovaním dlhších viet, stále viac používa dvoj aj viac slovné vety, prítomný nárast exekutívnych funkcií zodpovedajúcich za motivované, adaptívne správanie, ktoré umožňujú reagovať na nové výzvy a úlohy, a koordinujú správanie umožňujúce využívať kognitívne schopnosti. Oproti predchádzajúcemu lekárskeho nálezu z 29. mája 2017 sa jedná o rapídne zlepšenie stavu a pokrok zo strany maloletého dieťaťa, čo sa zároveň odzrkadlilo aj v zmene diagnózy. Rovnako aj v ďalšom lekárskeho náleze z 31. mája 2018 klinický psychológ, psychoterapeut uzavrel, že vývin kognitívnych funkcií, okrem rečového vývinu prebieha mierne nevyvážené, celkovo hodnotiteľný ako v norme, primerane rozvinutá hrubá aj jemná motorika, emocionálne prejavy v priebehu vyšetrenia pokojné, bez nápadností, prejavy neprimeranej aktivity či oslabenej pozornosti neboli pozorované. V tomto smere závery posudkových lekárov oboch stupňov možno považovať za komplexné, úplné, presvedčivé, vnútorne konzistentné a vychádzajúce z podkladov, ktoré riadnym spôsobom vyhodnotili.

48. Najvyšší súd tak na rozdiel od krajského súdu, záver žalovaného, že v prípade posudzovaného maloletého dieťaťa žalobkyne nebolo zo zdravotnej dokumentácie preukázané, že jeho zdravotný stav podmieňuje osobitnú starostlivosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, považoval za vecne správny.

49. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd považoval kasačnú sťažnosť žalovaného za dôvodnú, a preto postupom podľa § 462 ods. 1 SSP pristúpil k zrušeniu rozsudku krajského súdu a vráteniu veci na ďalšie konanie.

50. V ďalšom konaní krajský súd bude postupovať v intenciách názoru najvyššieho súdu vyriešeného v tomto rozsudku (§ 469 SSP).

51. Zároveň rozhodne o trovách kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

52. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.